

KORRALDUS

Akimatsi II liivakarjääri korrastamistingimuste esitamine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat ning võttes aluseks maapõueseaduse § 81 lõike 3 ja AS Tariston taotluse, **otsustab Keskkonnaamet:**

Anda AS-le Tariston (registrikood 10887843) kuuluva Akimatsi II liivakarjääri keskkonnaloa KL-523991 alusel kaevandatud maa korrastamisprojekti koostamiseks järgmised korrastamistingimused:

1.1. Korrastatud maa sihtotstarve:

- 1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve määratakse vastavalt maakatastriseaduses sätestatule.
- 1.1.2. Kaevandatud maa korrastada veekoguks ja metsamaaks.

1.2. Uute pinnavormide nõlvade ja kaevandatud maa kujundamise nõuded:

- 1.2.1. Korrastatud ala reljeef ja pinnavormid peavad olema võimalikult looduslähedased ning metsamaal metsa majandamiseks sobivad.
- 1.2.2. Karjääri küljed tuleb kujundada nii, et oleks välditud varingud ning erosioon. Nõlvad ei tohi olla järsemad kui nõlva moodustava materjali (nt katend, tagasitäide) looduslik varisemisnurk. Tagada, et korrastatud ala ei kujutaks oma iseärasusest tulenevalt ohtu seal liikuvatele inimestele ja loomadele ning maastiku üldilme oleks esteetiliselt vastuvõetav.
- 1.2.3. Enne haljastuse rajamist korrastatav maa siluda. Metsamaaks ette nähtud ala võib jääda laineliseks, nõlvanurgaga alla 8°.
- 1.2.4. Moodustuva veekogu äärde rajada kallasrada. Kaldaperv peab olema vähemalt 2 m lai ja kuni 1 m kõrgemal veetaseme oodatavast maksimaalsest seisust.

1.3. Veerežiimi kujundamise nõuded:

- 1.3.1. Karjäärialal kujunev põhjaveetase peab vastama maa kasutamise sihtotstarbele.
- 1.3.2. Metsamaaks korrastamisel peab korrastatud maapind olema vähemalt 0,7 m kõrgemal põhjaveetasemest ja veekoguks korrastamisel peab veekogu valdav sügavus olema üle 2 m.

1.4. Mulla kasutamise ja käitluse nõuded:

- 1.4.1. Mäeeraldise teenindusmaale ladustatud kooritud muld kasutada nõlvade ja põhja tasandamiseks. Veekogu nõlvadel ja põhja tasandamisel mulda korrastamisel ei kasutata.

1.4.2. Metsamaaks silutud pinnase ülemine 0,5 m paksune kiht peab sisaldama materjali terasuurusega kuni 1 mm vähemalt 25% (massi järgi) ega tohi sisaldada kive (läbimõõduga üle 10 mm) enam kui 40%.

1.4.3. Projektis esitada mulla või kasvupinnase kasutamise ja käitluse arvestused ja määrata bioloogiliseks korrastamiseks vajalik mulla kogus. Kirjeldada ja põhjendada valitud mullakäitus.

1.5. Bioloogilise korrastamise nõuded:

1.5.1. Korrastamisprojektis anda bioloogilise korrastamise lahendus, sealhulgas määrata kasutatavad puu- ja taimeliigid ning vajalik istikute arv.

1.5.2. Metsa istutamine teostada selliselt, et alal oleks hiljem võimalik hooldetöid teha mehhaniseeritult.

1.6. Lisatingimused:

1.6.1. Korrastamisprojektis põhjendada kasutatava tehnoloogia valikut lähtuvalt korrastamistingimustest, keskkonnatingimustest ja majanduslikest kaalutlustest.

1.6.2. Korrastamiseks tuleb kasutada kaevandamise käigus kooritud katendit. Juhul, kui karjääri korrastamiseks ei piisa mäeeraldiselt eemaldatud katendist, võib korrastamisel kasutada lisaks ka mujalt (sh Rail Baltic ehituselt) toodud pinnast, sealhulgas pinnasejäätmekogusid. Korrastamiseks pinnasejäätmekoguse toomisel väljastpoolt karjääri ala tuleb korrastamisprojektis kirjeldada ja põhjendada vastav vajadus, milliseid looduslikke materjale jäätmekogusega soovitakse asendada ja kogus (mahud, paigutus). Püsijäätmekoguse kasutamisel tuleb järgida keskkonnaministri 21.04.2004 määrust nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmekoguse, mille vastava käitlemise korral pole jäätmekoguse omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded“.

1.6.3. Kaevandatud maa korrastamisprojekt koostada vastavalt keskkonnaministri 07.04.2017 määruses nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ esitatud nõuetele.

1.6.4. Mäeeraldisel ja selle teenindusmaa piiridesse kuuluvalt alalt tuleb likvideerida kõik keskkonnoohtu ja ala hilisematele kasutajatele ohtu kujutada võivad seadmed ja ehitised.

1.6.5. Mäeeraldisel teenindusmaale rajatav/rajatud tee tuleb säilitada.

2. ASJAOLUD

AS Tariston (registrikood 10887843, aadress Toompuiestee 35, Põhja-Tallinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond) esitas 25.02.2026 Keskkonnaametile taotluse (registreeritud KOTKAS-s 25.02.2026 dokumendina nr DM-135722-1) Akimatsi II liivakarjääri mäeeraldisel korrastamistingimuste saamiseks.

AS-le Tariston kuulub maavara kaevandamise keskkonnamisloa (kaevandamisloa) nr KL-523991 (kehtivusaeg kuni 27.06.2040), mille alusel kaevandatakse Akimatsi kruusamaardla (registrikaardi nr 603) Akimatsi II liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva.

Akimatsi II liivakarjäär asub Rapla maakonnas Kehtna vallas Hiie külas riigimaal katastriüksusel Akimatsi liivakarjäär (katastritunnus 29301:001:0970, kinnistu nr 26667450),

mille riigivara valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet.

Akimatsi II liivakarjääri mäeeraldise pindala on 8,32 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 13,04 ha. Keskkonnaloale nr KL-523991 on kaevandatud maa kasutamise otstarbeks märgitud veekogu ja metsamaa.

3. KAALUTLUSED

3.1. Õiguslik alus

Maapõueseaduse (MaaPS) § 80 lõike 1 ja § 81 alusel peab kaevandamisloa omaja kaevandatud maa korrastama tehnoloogia seisukohalt otstarbekal ajal. Kaevandatud maa korrastatakse kaevandatud maa korrastamise projekti (edaspidi *korrastamisprojekt*) alusel. Korrastamisprojekti koostamise korraldab kaevandamisloa omaja korrastamistingimustest lähtuvalt (MaaPS § 81 lõige 2). Korrastamistingimused esitab kaevandamisloa omajale Keskkonnaamet (MaaPS § 81 lõige 3).

MaaPS § 81 lõike 4 kohaselt peab Keskkonnaamet korrastamistingimusi esitades lähtuma keskkonnamõju hindamise soovitudest, kui keskkonnamõju on hinnatud, ja kaevandamisloale kantud korrastamise suunast. Põhjendatud juhul võib lähtuda korrastamistingimusi esitades ka muust korrastamise suunast, kui selle mõju on keskkonnamõju hindamise või keskkonnamõju strateegilise hindamise raames hinnatud.

Lisaks Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustele tuleb korrastamisprojekti koostamisel lähtuda MaaPS § 81 lõikes 9 sätestatud nõuetest.

Keskkonnaamet küsis MaaPS § 81 lõike 5 alusel xx.xx.xxxx kirjaga nr xx kohaliku omavalitsuse üksuse (Kehtna Vallavalitsus) ja maaomaniku (Maa- ja Ruumiamet) arvamust Akimatsi II liivakarjääri korrastamistingimuste väljastamiseks, arvamuse andmise tähtajaga hiljemalt xx.xx.xxxx. Kiri saadeti teadmiseks ka Riigimetsa Majandamise Keskusele ja AS-le Tariston.

Riigivara valitseja volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet esitas korrastamistingimuste eelnõule arvamuse xx.xx.xxxx.

Kehtna Vallavalitsus esitas korrastamistingimuste eelnõule arvamuse xx.xx.xxxx.

Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 40 lg 1 tuleb enne haldusakti andmist menetlusosalistele võimaluse esitada oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet edastas xx.xx.xxxx kirjaga korrastamistingimuste eelnõu AS-le Tariston.

AS Tariston esitas arvamuse xx.xx.xxxx.

3.2. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 6 lõike 2 punkti 2 ja § 27 lõike 1 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhindangu selle kohta, kas kaevandatud maa korrastamisel on oluline keskkonnamõju. KeHJS § 2² sätestab, et keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (määrus). Kavandatav tegevus (Akimatsi II liivakarjääri korrastamine) ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 loendisse ega ka määruse loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõigete 3 ja 4 ning määruse alusel ei ole antud juhul keskkonnamõju hindamise algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ning keskkonnamõju hindamise vajalikkuse kaalumine.

Tulenevalt eelnevast ei ole vajalik koostada keskkonnamõju hindamise eelhindangut Akimatsi II liivakarjääri korrastamistingimuste andmisel.

3.3. Jäätmete kasutamine

Jäätmetekke vältimise ja jäätmehooldusmeetmete väljatöötamisel ning rakendamisel tuleb juhinduda jäätmeseadusega kehtestatud jäätmehierarhiast, kus jäätmetekke vältimine peab olema kõige prioriteetsem tegevus. Kui jäätmeteket ei ole võimalik vältida, siis tuleb leida võimalusi jäätmete korduskasutuseks või ringlusse võtuks.

Karjäärade korrastamisel on teatud juhtudel mõistlik kasutada püsijäätmeid. Püsijäätmed sobivad karjääri korrastamisel täiteks. Täitmisel peab ettevõtte jälgima, et taaskasutatav materjal ei sisaldaks ohtlikke aineid üle kehtestatud piirnormide ning ei sisaldaks orgaanikat (oksad, lehed jms). Jäätmete hulgas, mida kasutatakse karjääri korrastamisel, ei tohi olla klaasi, plasti jms jäätmeid, mis võivad klassifitseeruda püsijäätmeteks, kuid mille puhul tuleb vastavalt jäätmehierarhiale eelistada ringlusse võttu uute toodete valmistamisel.

Püsijäätmete kasutamisel tuleb järgida keskkonnaministri 21.04.2004 määrust nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeloa omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded“ (määrus nr 21). Akimatsi II liivakarjääri puhul tuleb eelisjärjekorras kasutusele võtta karjääri töötamisega kaasnev turustamiseks sobimatu looduslik materjal (katend). Juhul kui karjääri korrastamisel tekib vajadus kasutada ka püsijäätmeid, siis peavad nende leostumisnäitajad jääma määruse nr 21 lisas 2 toodud piirväärtustest madalamale.

4. VAIDLUSTAMINE

Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide käesoleva otsuse andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse haldusmenetluse seadustikus sätestatud korras.

Marju Kuldmaa
vanemspetsialist